
INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	2
Algemene voorwaarden.....	3
Algemene budgetgegevens.....	4
Specifieke budgetgegevens	5
Salarissen (A).....	5
Materiaalkosten (B)	6
Specificatie proefdieren (C)	6
Apparatuur (max. 50% vergoeding) (D).....	6
Overige kosten en investeringen (E)	6
Beoordeling	7
Declaraties, correspondentie, tussen- & eindrapportage, publiciteit	9
Declaraties.....	9
Correspondentie	9
Voorwaarden m.b.t. rapportage	9
Publicitaire voorwaarden.....	10
Aanwijzingen bij het aanvraagformulier	13

Inleiding

ReumaNederland zet zich al ruim 90 jaar in voor de bestrijding van reumatische aandoeningen. Ondanks alle wetenschappelijke vooruitgang heeft de diagnose reuma voor veel mensen nog steeds grote impact. Samen met patiënten, behandelaars en onderzoekers wil ReumaNederland die impact van reuma terugdringen. Dit doet ReumaNederland door kwalitatief hoogstaande behandeling te stimuleren en excellent onderzoek te financieren.

De resultaten van het door ReumaNederland gefinancierde onderzoek moeten de patiënt eerder bereiken. Daarom wil ReumaNederland dingen stimuleren zoals het aangaan van samenwerkingen binnen en buiten het eigen vakgebied en binnen en buiten Nederland. Daarnaast kan ook worden gedacht aan het stimuleren van het maken van afspraken over het vastleggen van IP en het stimuleren van aanvragen van patenten. Tenslotte liggen er kansen in het oprichten van of in contact brengen met bedrijven.

Bovengenoemde ontwikkeling houdt zeker niet in dat er alleen klinisch onderzoek gefinancierd zal worden: verbetering moet vanuit de basis komen. Fundamenteel onderzoek blijft dus belangrijk en de nadruk ligt in deze beleidsperiode (2018-2022) op translationeel onderzoek.

Naast de reguliere rondes, waarin fundamenteel, fundamenteel-translationeel of translationeel-klinisch onderzoek kan worden ingediend, worden er in de periode 2018-2022 ook thematische rondes georganiseerd. De onderwerpen voor de thematische rondes zullen voortvloeien uit een onderzoeksagenda, die wordt opgesteld samen met patiënten en wetenschappers. Bij het bepalen van deze agenda wordt op transparante wijze inzichtelijk gemaakt op welke terreinen de meeste impact gerealiseerd kan worden.

In de periode 2018-2022 financiert ReumaNederland in alle rondes in eerste instantie kortlopende, innovatieve onderzoeksprojecten met een duur van maximaal 2 jaar. Pas bij veelbelovende resultaten, die blijken uit diverse evaluaties, zal een onderzoeker worden uitgenodigd om een vervolgaanvraag in te dienen (maximale duur 4 jaar).

Voor 2018 geldt dat onderzoeksprojecten met de duur van 3 of 4 jaar gefinancierd kunnen worden op basis van de voorwaarde dat het onderzoek is gebaseerd op een eerder door ReumaNederland gefinancierd onderzoek of langlopende onderzoekslijn. Deze projecten moeten minimaal 2 weken voor de deadline voorbesproken zijn met de afdeling Onderzoek en Innovatie van ReumaNederland, pas daarna kunnen ze ingediend worden.

Bij de beoordeling van projectvoorstellen op relevantie voor de patiënt, wetenschappelijke kwaliteit, toekomstmogelijkheden en/of kennisbenutting wordt ReumaNederland ondersteund door (internationale) deskundigen uit het veld, de Wetenschappelijke Adviesraad ReumaNederland (WAR) en een commissie van ervaringsdeskundigen.

Meer informatie over onderzoeksfinanciering kunt u vinden op reumafonds.nl, onder het kopje 'informatie voor doelgroepen' en vervolgens 'professionals'.

[Alle communicatie betreffende aanvraagformulieren, verdere informatie over de projectrondes in 2018 en de ingediende en toegekende onderzoeksprojecten verloopt via bovengenoemde website.](#)

Heeft u vragen dan kunt u contact opnemen met de afdeling Onderzoek en Innovatie van ReumaNederland: research@reumafonds.nl of 020 589 64 64.

Algemene voorwaarden

- Projectvoorstellen kunnen worden ingediend door een projectleider die werkzaam is bij een **Nederlandse onderzoeksinstituting**.
- De projectleider dient zich bezig te houden met onderzoek naar **reumatische aandoeningen**.
- De projectleider dient te behoren tot de **vaste staf** van het instituut waar het project zal worden uitgevoerd.
- De projectleider dient ruime ervaring te hebben in het onderzoek op het betreffende gebied van de aanvraag.
- Een projectleider kan geen financiering aanvragen voor een project dat door hemzelf/haarzelf wordt uitgevoerd.
- Projectvoorstellen mogen maximaal eenmaal per jaar worden ingediend:
 - **De deadline voor fundamentele en fundamenteel-translationele onderzoeksvorstellen is op 20 april 2018 om 12 uur 's middags;**
 - **De deadline voor translationeel-klinische onderzoeksvorstellen is op 8 juni 2017 om 12 uur 's middags.**
- Een aanvraag mag maar in 1 ronde per jaar worden ingediend.
- Voor elke projectronde dient het specifieke voor die ronde opgestelde **aanvraagformulier** te worden gebruikt. Het betreffende aanvraagformulier is beschikbaar op reumafonds.nl onder het kopje 'informatie voor doelgroepen' en vervolgens 'professionals'.
- Het aanvraagformulier dient in PDF-formaat (maximale lengte 25 pagina's en maximale bestandsgrootte 9 MB) te worden ingediend via reumaresearch.nl.
- Het **curriculum vitae** van de projectaanvrager moet bij het indienen van het projectvoorstel worden geüpload. Er is hiervoor een template beschikbaar.
- De file met **aanvullende projectinformatie** is bedoeld voor uw eigen voorbereiding/administratie van de aanvraag. Deze file hoeft dus niet te worden ingediend bij ReumaNederland, maar vergemakkelijkt het 'offline' werken aan uw projectvoorstel.
- Extra bijlagen worden niet meegenomen in de beoordelingsprocedure.

Let op! Een aanvraag wordt niet in behandeling genomen in het geval dat:

- **De aanvraag op de dag van een deadline na 12.00 uur 's middags wordt ingediend.**
- **De aanvraag in de verkeerde onderzoekronde wordt ingediend.**
- **De aanvraag wordt ingediend per e-mail, fax of post. Elke aanvraag moet worden ingediend via reumaresearch.nl.**
- **Er meer dan één projectleider is vermeld op de aanvraag, de projectleider op de PDF van de aanvraag niet overeenkomt met de projectleider in reumaresearch.nl of wanneer men financiering aanvraagt voor zichzelf.**
- **Er een onjuiste begroting is opgesteld. Het maximale budget is €80.000 per jaar en €160.000 voor 2 jaar. Het maximale budget voor 3- en 4-jarige vervolgprojecten die na overleg of op uitnodiging mogen worden ingediend is €240.000.**
- **Er niet minimaal 5 referenten inclusief emailadressen zijn opgegeven.**

Algemene budgetgegevens

De maximale onderzoeksbudgetten zijn:

- Voor reguliere rondes en thematische rondes (inclusief serendipity-onderzoek):
 - €80.000 voor éénjarig onderzoek
 - €160.000 voor tweejarig onderzoek
 - Onderzoek wat korter loopt dan één of twee jaar wordt naar rato gefinancierd
- Voor projectvoorstellen die op uitnodiging (en in 2018 na overleg, zie pagina 2) mogen worden ingediend:
 - €80.000 voor éénjarig onderzoek
 - €160.000 voor tweejarig onderzoek
 - €250.000 voor driejarig onderzoek
 - €250.000 voor PhD-onderzoek (4 jaar)
 - Onderzoek wat korter loopt dan één, twee, drie of vier jaar wordt naar rato gefinancierd
- Alle genoemde maxima zijn inclusief toeslagen
- Per jaar mag €15.000 aan materiaalkosten ('benchfee') worden opgevoerd.
- Bij proefdieronderzoek mag maximaal €5.000 aan kosten voor proefdieren per jaar worden opgevoerd.
- De genoemde maximale bedragen voor verbruiksgoederen en proefdieren zijn vaste bedragen. Van deze bedragen kan alleen worden afgeweken indien het type onderzoek dit logischerwijs noodzakelijk maakt. Dergelijke overschrijdingen worden alleen toegestaan indien voldoende gemotiveerd.
- De financiële bijdrage moet in aard en omvang specifiek zijn voor het betreffende project.
- Er is bij projectfinanciering door ReumaNederland altijd sprake van **een bijdrage** in de kosten, **nooit van een integrale financiering**.
- Bij een aanvraag moet worden aangegeven uit welke bron de overige financiering voor een project afkomstig is.
- ReumaNederland acht zich bij financiering niet gebonden aan arbeidsovereenkomsten, CAO's en dergelijke.
- Alleen salariskosten voor tijdelijk personeel kunnen worden opgevoerd op het budget.
- ReumaNederland staat uitsluitend garant voor het u toegezegde bedrag. Meerkosten of kostenstijgingen, ook die als gevolg van vertragingen in de start door bijvoorbeeld het niet op tijd kunnen invullen van vacatures, kunnen niet bij ReumaNederland gedeclareerd worden.
- Financiering wordt telkens toegezegd voor de periode van één jaar. ReumaNederland heeft de intentie om specifiek gelden beschikbaar blijven stellen voor de vergoeding van toegezegde subsidies. De formele toekenning is echter afhankelijk van de beschikbare middelen en de getoetste voortgang van het project.
- Overboeking van niet gebruikte financiering naar de volgende financieringsperiode, of van het ene deelbudget naar het andere, is alleen toegestaan na toestemming van de directie van ReumaNederland. Een gemotiveerd verzoek hiertoe dient **tijdig én schriftelijk** te worden ingediend.
- Bij declaratie van kosten worden alleen de kosten vergoed die opgenomen zijn in de bij toekenning van het project overeengekomen begroting.
- Een specificatie van de maximale vergoedingen van ReumaNederland per kostenpost is vanaf pagina 6 van deze voorwaarden weergegeven.
- Aanvaarding van de financiering houdt de bereidheid in desgevraagd een accountantsverslag te overleggen of controle door een door ReumaNederland aan te wijzen accountant toe te staan. Tevens is het mogelijk dat door ReumaNederland een tussentijdse (financiële) audit wordt uitgevoerd.

Specifieke budgetgegevens

Salarissen (A)

In het geval van salarissen wordt uitgegaan van een brutosalaris en de kosten voor sociale lasten. Er kan maximaal 1 FTE salaris worden aangevraagd. Verder wordt uitgegaan van schaal 10-4 voor junior-WP en van schaal 11-4 voor senior-WP. Niet-WP wordt ingeschaald in schaal 7-4. Een PhD-student of een arts-onderzoeker worden ingeschaald in de daarvoor gebruikelijke schaal.

Direct toerekenbare meerkosten ('accountable extras')

Voor personeel dat op het project wordt aangesteld, kan voor toerekenbare meerkosten een opslagpercentage worden opgevoerd **tot een maximum van 16% van het salaris (incl. sociale lasten)**. Dit percentage wordt door ReumaNederland zelf vastgesteld en is niet gebonden aan de zgn. VSNU-overeenkomst.

Onder direct toerekenbare meerkosten wordt verstaan:

- Opleidingskosten en andere toelageregelingen
- Vergoedingen voor woon-werkverkeer
- Kopieer-, presentatie- en publicatiekosten
- Wervingskosten
- Verhuiskosten
- Bijdrage aan de indirecte personeelskosten, zoals kosten ziekterisico
- Kantoorinventarissen
- Secretariële ondersteuning
- Kosten voor congresbezoek
- Kosten voor open access-publicaties of open data-repositories

Onderzoeksinstituten kunnen deze 16% ongespecificeerd in de begroting van de projectaanvraag opnemen.

ReumaNederland dient vooraf te worden geïnformeerd over het voorgenomen congresbezoek door het abstract van de geplande poster/voordracht toe te sturen via research@reumafonds.nl. De poster/voordracht dient tevens als output te worden opgenomen voor het project in de online evaluatie-applicatie van ReumaNederland (researchfish.com).

De bovengenoemde posten kunnen niet elders in de begroting worden opgenomen. Alleen wanneer bepaalde kosten zoals telefoon-, porti-, kopieer- of drukkosten een belangrijk deel uitmaken van de onderzoekskosten, kunnen ze gemotiveerd en apart begroot worden onder "overige kosten".

Voor personeel dat in vaste dienst is kunnen geen salariskosten worden opgevoerd. Men kan geen financiering voor zichzelf aanvragen.

PhD-projecten

- Een PhD-project kan alleen worden aangevraagd in het geval van een onderzoeksvoorstel dat op uitnodiging (en in 2018 na overleg) wordt ingediend
- Er kan alléén salaris voor een PhD-student (AIO/OIO) worden aangevraagd; géén salaris voor andere wetenschappelijk medewerkers.
- Er mag voor maximaal 3 jaar en max. 0,5 FTE analytische ondersteuning worden aangevraagd op een PhD-project. De WAR zal per project een advies geven over de duur en de kosten van de benodigde analytische ondersteuning.

Materiaalkosten (B)

Voor materiaalkosten ('benchfee') mag per jaar maximaal €15.000 worden opgevoerd in de begroting. Er kunnen, mits gemotiveerd, hogere kosten worden opgevoerd, zolang het maximum toegestane budget per onderzoeksjaar en voor de totale begroting niet wordt overschreden.

Specificatie proefdieren (C)

Er wordt uitgegaan van een maximum van €5.000 per jaar voor aanschaf van proefdieren. Indien dierexperimenteel onderzoek een substantieel deel uitmaakt van het onderzoek kunnen hiervoor, mits gemotiveerd, hogere kosten worden opgevoerd, zolang het totaalbudget niet wordt overschreden.

Apparatuur (max. 50% vergoeding) (D)

Wetenschappelijke apparatuur kan alleen in het eerste onderzoeksjaar worden opgevoerd op de begroting. Men dient rekening te houden met een afschrijvingspercentage en maximaal 50% van de aanschafkosten wordt vergoed. Vergoeding gebeurt na overleggen van de factuur na verrekening van de afschrijving.

Investerings die voor het aanvragend instituut standaard geacht worden, komen niet in aanmerking voor financiering door ReumaNederland (bijvoorbeeld: computers, laptops, koelkasten, centrifuges).

Overige kosten en investeringen (E)

Onder overige kosten kunnen kosten worden opgevoerd die buiten (A) salarissen, (B) materiaalkosten, (C) proefdieren en (D) apparatuur vallen. Te denken valt aan kosten voor beeldvorming, patiëntenparticipatie, een proefschrift of andere specifiek voor het project te maken kosten.

Algemene kosten zoals secretariële ondersteuning kunnen niet worden opgevoerd, deze vallen onder de direct toerekenbare meerkosten (16%) die zijn opgevoerd onder (A) salarissen.

Kosten voor proefschriften moeten op het onderzoeksbudget worden opgevoerd en kunnen niet separaat bij ReumaNederland worden aangevraagd. Voor de kosten voor proefschriften geldt dat er maximaal €1.500 wordt vergoed in het laatste onderzoeksjaar. Minimaal 3 maanden voorafgaand aan de promotie moeten de promotiedatum, titel en samenvatting van het proefschrift aan ReumaNederland doorgegeven zijn. In het proefschrift dient ReumaNederland als sponsor vermeld te worden en daarnaast ontvangt ReumaNederland zowel een digitale als fysieke kopie van het proefschrift.

Wanneer patiëntenparticipatie actief wordt toegepast bij de uitvoering van het geplande onderzoek, dan kan hiervoor maximaal €1.000 worden opgenomen per project.

Beoordeling

Bij de beoordeling van projectvoorstellen wordt de directie van ReumaNederland geadviseerd door de Wetenschappelijke Adviesraad ReumaNederland (WAR) en een ervaringsdeskundigen-commissie. De projectvoorstellen worden beoordeeld op wetenschappelijke kwaliteit én op maatschappelijke relevantie, implementatiemogelijkheden en op het passen van de projecten binnen het beleid van ReumaNederland.

Eerste beoordeling

De projectaanvragen worden binnen ReumaNederland getoetst op naleving van de financiële voorwaarden en op de door de directie geformuleerde beleidsvoorwaarden.

De wetenschappelijke beoordeling van de projectvoorstellen gebeurt in principe door minimaal drie referenten, waarvan minimaal één buitenlandse. Het kan echter voorkomen dat er geen of te weinig referenten kunnen worden gevonden. In dat geval leveren één of twee WAR-leden een review waarop wederhoor kan worden gegeven.

Wederhoor

Na de wetenschappelijke beoordeling worden de referentenrapporten naar de indiener gestuurd (met eventueel opmerkingen vanuit ReumaNederland) met de vraag om repliek in het kader van de wederhoorprocedure. Het wederhoor gebeurt in een vastgesteld format dat per e-mail aan elke indiener wordt verzonden.

Eindoordeel referenten

Alle referentenrapporten bij het onderzoeksvorstel en het wederhoor worden toegezonden aan de referenten voor een definitief eindoordeel.

Beoordelingsvergaderingen

In de beoordelingsvergadering van de WAR worden de beoordelingen van de referenten en het wederhoor van de indiener beoordeeld op kwaliteit en consistentie. De WAR bespreekt plenair de conclusies van de referenten en geeft een gezamenlijk oordeel door middel van blinde stemming, waarna een prioriteitenlijst opgesteld wordt.

Tegelijkertijd beoordeelt de ervaringsdeskundigencommissie de maatschappelijke relevantie van elk voorstel. Op die manier wil ReumaNederland ervoor zorgen dat de doelen van het gefinancierde onderzoek zo goed mogelijk aansluiten bij de vragen die het meest leven in spreekkamers en bij de mensen thuis. Ook de ervaringsdeskundigencommissie maakt een prioriteitenlijst op.

Beide prioriteitenlijsten worden als advies aan de directie van ReumaNederland gegeven.

Eindoordeel

De directie van ReumaNederland besluit uiteindelijk over de honorering van projectvoorstellen.

Toekenning/afwijzing

Uiterlijk **6 maanden** na de deadline ontvangt u definitief bericht van ReumaNederland betreffende toekenning dan wel afwijzing van uw projectvoorstel.

In het geval van toekenning ontvangt u van de directie van ReumaNederland een bevestigingsbrief waarin specifiek voor uw onderzoek geldende voorwaarden zijn verwoord. Daarbij ontvangt u ook een exemplaar van het toe te kennen budget en een exemplaar van de voorwaarden bij projectfinanciering van ReumaNederland. Pas na het accepteren van de specifieke voorwaarden, het accorderen van het budget en het completeren van de financieringsvoorwaarden, zal een definitieve overeenkomst worden

opgesteld en ter ondertekening worden toegestuurd, waarna kan worden overgegaan tot financiering van het onderzoek.

Uw onderzoek krijgt bij toekenning een **projectnummer** toegekend. U wordt verzocht dit nummer **bij al uw correspondentie te vermelden**. Correspondentie en declaraties zonder dit projectnummer worden niet in behandeling genomen.

In geval van afwijzing van het projectvoorstel ontvangt u van ReumaNederland een afwijzingsbrief. Afgewezen projectvoorstellen mogen na verbetering het volgende jaar nogmaals worden ingediend. Projectvoorstellen die voor de tweede keer (of vaker) zijn afgewezen mogen alleen opnieuw worden ingediend indien hier in de afwijzingsbrief expliciet toestemming voor is gegeven door ReumaNederland. Deze toestemming is gebaseerd op een advies van de WAR.

Bezwaarprocedure

Indien de projectleider zwaarwegende argumenten heeft op grond waarvan hij aannemelijk kan maken dat de beoordelingscommissie en de referenten hun oordeel zouden moeten heroverwegen, kan hij/zij dit binnen 4 weken na ontvangst van de afwijzing schriftelijk kenbaar maken bij ReumaNederland, afdeling Onderzoek en Innovatie. Dit bezwaarschrift zal tijdens de eerstvolgende WAR-vergadering besproken worden.

Declaraties, correspondentie, tussen- & eindrapportage, publiciteit

Declaraties

Bij de indiening van een aanvraag voor projectfinanciering dient een contactpersoon van de financiële administratie van de onderzoeksinstelling te worden doorgegeven aan ReumaNederland.

Bij toekenning van projectfinanciering dienen declaraties binnen 3 maanden achteraf te worden ingediend, waarbij altijd het projectnummer op de factuur dient te worden vermeld.

Bij de declaraties van de personele kosten dienen kopieën van salarisspecificaties te worden bijgevoegd. In geval van aanschaf van apparatuur moeten kopieën van de facturen worden opgestuurd. Verbruiksgoederen dienen, binnen het hiervoor toegekende bedrag, met kopieën van nota's gedeclareerd worden.

De laatste 10% van het budget (met een minimum van €5.000) kan pas worden gedeclareerd nadat het eindrapport is ingeleverd. De declaraties van het laatste kwartaal worden pas betaald, nadat het eindverslag is ingeleverd.

Declaraties kunnen tot uiterlijk 6 weken na ontvangst van het eindverslag worden ingediend. Hierna kan geen aanspraak meer worden gemaakt op vergoedingen.

Correspondentie

In alle correspondentie dient u steeds het betreffende projectvoorstelnummer te vermelden. Correspondentie zonder dit projectvoorstelnummer wordt **niet** in behandeling genomen.

Voor wijzigingen in tijdsplanning of personele bezetting dan wel wijzigingen van financiële aard dient altijd schriftelijk contact opgenomen te worden met de afdeling Onderzoek en Innovatie van ReumaNederland: research@reumafonds.nl onder vermelding van het projectnummer.

In geval van publicatie en andere vormen van presentatie van onderzoeksgegevens wil ReumaNederland graag als financier vermeld worden onder de naam: 'ReumaNederland' of 'Dutch Arthritis Society'. U kunt het logo downloaden op Reumafonds.nl, onder het kopje 'informatie voor doelgroepen' en vervolgens 'professionals'.

Voorwaarden m.b.t. rapportage

Tussenrapportage

Bij een projectduur van meer dan één jaar wordt per (deel van het) kalenderjaar financiering toegezegd. Voor het verkrijgen van financiering voor het volgende kalenderjaar van de onderzoeksperiode dient een tussenrapportage te worden ingediend via Researchfish.com. Een projectleider kan doorlopend tijdens het kalenderjaar output van het project toevoegen aan Researchfish, maar er wordt elk najaar ook een reminder verstuurd met daarin de oproep om de output van het onderzoeksproject in het afgelopen kalenderjaar toe te voegen aan Researchfish. Er dient te worden aangegeven wat de stand van zaken is van het onderzoek, welke resultaten reeds geboekt zijn en welke publicaties in voorbereiding dan wel verschenen zijn (zowel in wetenschappelijke/vak tijdschriften, als in 'gewone media'). Ook afwijkingen van het initiële onderzoeksplan in tijd, opzet of inclusie van proefdieren/-personen moeten worden aangegeven. De onderzoeker dient in de rapportage ook in te gaan op de mogelijkheden van implementatie van onderzoeksresultaten en/of mogelijke commerciële benutting ('technology transfer') in samenwerking met het bedrijfsleven alsmede de

stand van zaken onder de daartoe opgestelde vragen in het formulier. Alle tot dan toe uit het project voortgekomen publicaties dienen bij deze rapportage te worden meegestuurd.

Het online evaluatieformulier op Researchfish.com dient jaarlijks uiterlijk 15 november te zijn ingediend. ReumaNederland stuurt u een oproep voor evaluatie enkele weken voor deze deadline. Wanneer geen rapportage is ontvangen, zal de onderzoeksfinanciering voor het betreffende project niet worden voortgezet.

Beoordeling van de rapportages in Researchfish wordt gecoördineerd door ReumaNederland en uitgevoerd door referenten. De beslissing over continuering van de financiering wordt genomen door de directie van ReumaNederland.

Eindrapportage

In het laatste kwartaal van het kalenderjaar waarin een project afloopt, dient een verslag van de onderzoeksresultaten te worden opgesteld in Researchfish. De projectleider schrijft deze evaluatie op uitnodiging van ReumaNederland.

In dit eindverslag dient men melding te maken van de verschenen publicaties, maar de onderzoeker dient in ook in te gaan op de mogelijkheden van implementatie van onderzoeksresultaten en/of commerciële benutting ("technology transfer") in samenwerking met het bedrijfsleven. Output die nog hoort bij een bepaald project en die plaatsvindt na het indienen van het eindverslag dient ook te worden gemeld in Researchfish. De oproep van ReumaNederland om via Researchfish de output van het onderzoek in te dienen, is daarom ook verplicht.

Beoordeling van de eindrapportage gebeurt conform de procedure bij tussenrapportages, door referenten. De eindrapportages, met referentenbeoordeling, worden vervolgens voorgelegd aan de WAR voor een eindoordeel. Deze eindbeoordeling is met name gericht op beoordeling van toekomstmogelijkheden en implementatie van de resultaten in de brede zin van het woord. Indien dit door de commissies relevant geacht wordt, zal een advies worden uitgebracht aan de directie van ReumaNederland over de mogelijke uitnodiging tot vervolgonderzoek, het mogelijke gebruik van de resultaten, mogelijke implementatiestappen en/of commerciële benutting van de resultaten.

Publicitaire voorwaarden

Niet-wetenschappelijke publiciteit

De projectleider is de vaste contactpersoon voor communicatie tussen de onderzoeksinstelling en ReumaNederland en is tevens tezamen met de afdeling persvoorlichting van de onderzoeksinstelling het aanspreekpunt voor ReumaNederland voor alle publicitaire zaken betreffende het project. Bij de indiening van een aanvraag voor projectfinanciering dient een contactpersoon van de afdeling persvoorlichting van de onderzoeksinstelling te worden doorgegeven aan ReumaNederland.

ReumaNederland behoudt zich te allen tijde het recht voor om in overleg met de onderzoeksinstelling publiciteit te zoeken in relatie tot de door haar gesubsidieerde projecten. De projectleider en de afdeling persvoorlichting van de onderzoeksinstelling worden hiervan op de hoogte gebracht.

Met het oog op fondsenwerving en de besteding en de al dan niet publieke verantwoording daarvoor, zal de onderzoeksinstelling desgevraagd in redelijkheid haar medewerking verlenen aan de op fondsenwerving, voorlichting en publiciteit gerichte activiteiten van ReumaNederland. Deze activiteiten zijn niet beperkt tot persconferenties en publicaties van ReumaNederland, maar ook activiteiten op de Onderzoeksinstelling zelf en aan andere door ReumaNederland daartoe aangewezen acties.

Communicatie door de (afdeling persvoorlichting van de) onderzoeksinstituten over de resultaten van het project in niet-wetenschappelijke media vindt plaats in overleg met ReumaNederland. Indien de onderzoeker(s) door geschreven pers, radio of tv worden benaderd voor interviews wordt ReumaNederland hiervan direct op de hoogte gesteld. Voor advies of begeleiding hierbij kan een beroep worden gedaan op ReumaNederland. De onderzoeker(s) zullen (i) aan de desbetreffende media melden dat het project (mede) door ReumaNederland gefinancierd wordt, (ii) ernaar streven dat deze vermelding ook daadwerkelijk wordt opgenomen en (iii) het eindresultaat van het interview opnemen in Researchfish bij het betreffende project.

ReumaNederland zal door de afdeling persvoorlichting van de onderzoeksinstituten uiterlijk 48 uur van tevoren in kennis worden gesteld van iedere vorm van publicatie gerelateerd aan het project in de niet-wetenschappelijke media. Bij voorkeur wordt het persbericht in concept voor akkoord voorgelegd aan ReumaNederland.

Over de ontwikkeling en resultaten van door ReumaNederland gesubsidieerde projecten mag door de Onderzoeksinstituten of door haar ingeschakelde derden uitsluitend worden gepubliceerd in nieuwsbrieven, brochures, en andere uitingen indien daarbij duidelijk wordt vermeld dat het onderzoek mogelijk gemaakt is door het 'ReumaNederland' (in Engelstalige uitingen: 'Dutch Arthritis Society'). ReumaNederland kan van de onderzoeksinstituten verlangen dat deze nieuwsbrieven, brochures en andere uitingen worden voorzien van logo en naam van ReumaNederland (en eventueel een toelichting). Een bewijsexemplaar hiervan dient aan ReumaNederland te worden overlegd. De te gebruiken logo's worden door ReumaNederland voor dit doel ter beschikking gesteld.

Indien voor een vacature met betrekking tot het onderzoek dat deel uitmaakt van het project een personeelsadvertentie wordt geplaatst voor indiensttreding bij de onderzoeksinstituten, is het wenselijk dat daarin het logo van ReumaNederland te worden opgenomen. Tevens dient in de vacature te worden vermeld dat het een onderzoek betreft dat gesubsidieerd wordt door ReumaNederland.

Voordrachten en wetenschappelijke publicaties

Bij alle voordrachten die over het project worden gehouden, is wenselijk als kenbaar wordt gemaakt dat het onderzoek mede mogelijk is gemaakt door ReumaNederland, door in de powerpoint-presentatie een sheet op te nemen met het logo van ReumaNederland en de tekst 'Dit onderzoek werd mede mogelijk gemaakt door een subsidie van ReumaNederland' of 'Supported by a grant from the Dutch Arthritis Society'.

ReumaNederland is gerechtigd om gebruik te maken van teksten, fotomateriaal, illustraties en grafieken die geplaatst zijn in wetenschappelijke tijdschriften (met correcte copyrightnotice), proefschriften en overige publicaties over het door ReumaNederland gefinancierde onderzoek.

Publicatie vindt bij voorkeur plaats in Open Access-tijdschriften, zodat niet alleen voor wetenschappelijke collega's, maar ook door de achterban van ReumaNederland kennis kan worden genomen van de voortgang van de door ReumaNederland gefinancierde projecten. Indien onderzoekers zwaarwegende redenen hebben om dit niet te doen (bijvoorbeeld een octrooi of patent), dan wordt deze overweging altijd vooraf besproken met ReumaNederland.

Wanneer een artikel over het lopende project door een wetenschappelijk tijdschrift geaccepteerd is, zal de onderzoeksinstituten ervoor zorg dragen dat bij dit artikel kan worden vermeld dat het onderzoek mogelijk gemaakt is door het 'ReumaNederland' (in Engelstalige tijdschriften: 'Dutch Arthritis Society').

De tekst van het artikel zal zo spoedig mogelijk door de onderzoeksinstituten worden aangeboden aan ReumaNederland, met vermelding van projectnummer, titel tijdschrift

en (vermoedelijke) datum van verschijnen. ReumaNederland besluit op basis van de aangeleverde informatie in overleg met de onderzoeksinstituting of nadere publicitaire actie zal worden ondernomen. De publicatie dient tevens te worden opgenomen in de publicatiesectie in Researchfish.

Indien bij een door ReumaNederland gesubsidieerd project sprake is van een wetenschappelijke promotie van een op het project aangestelde promovendus zal ReumaNederland door de onderzoeksinstituting op de hoogte worden gesteld van de promotiedatum en van de promovendus een kopie van het proefschrift ontvangen. Daarnaast dient ook een kopie digitaal te worden verstuurd.

Intellectueel eigendom

Het intellectuele eigendom dat binnen het kader van het project ontstaat of wordt verkregen, blijft in handen van de onderzoekers en/of de onderzoeksinstituting.

De projectleider en de betrokken onderzoekers dienen te allen tijde maar met name bij het opstellen van de voortgangs- en de eindrapportage alert te zijn op en actief na te gaan of de resultaten van het project mogelijk aanleiding kunnen geven tot een concrete, voor octrooiering of andere beschermingsvorm vatbare, nieuwe vinding die voor de klinische praktijk en/of het bedrijfsleven van waarde zou kunnen zijn.

Indien het vermoeden bestaat bij de onderzoekers, de projectleider of de onderzoeksinstituting dat kennis, gegevens, resultaten en overige vormen van know-how die binnen het kader van het project ontstaan of verkregen zijn voor octrooibeschermtng en/of beschermtng door andere intellectuele eigendomsrechten (zoals onder andere auteursrechten en databankrechten) in aanmerking komen, dan zal de Onderzoeksinstituting ReumaNederland hiervan onverwijld schriftelijk in kennis stellen.

In het geval zoals hierboven benoemd zullen de onderzoeksinstituting en ReumaNederland redelijk overleg voeren over de wenselijkheid van het exploiteren van zodanige rechten en de verdeling van de daarmee te verwerven inkomsten. Indien dit overleg niet tot overeenstemming leidt, dan zal als uitgangspunt gelden dat de aldus te verwerven inkomsten in ieder geval zullen worden aangewend om de in het kader van het project uitgekeerde subsidie aan ReumaNederland terug te betalen. Voor het daadwerkelijke invoeren in de praktijk van een dergelijke vinding is het onder door ReumaNederland te stellen voorwaarden mogelijk van ReumaNederland actieve hulp en (co-)financiering voor verdere ontwikkeling te krijgen.

Indien de onderzoeksinstituting aan de verplichting zoals hierboven vermeld niet voldoet, of tijdens of na de looptijd van het project blijkt dat de onderzoeksinstituting inkomsten ontvangt door exploitatie van de know-how en/of intellectuele eigendomsrechten als hierboven bedoeld, welke inkomsten naar het oordeel van ReumaNederland een substantieel onderdeel vormen van de kosten van het project, dan zal de onderzoeksinstituting de door haar betaalde subsidie op eerste schriftelijk verzoek van ReumaNederland onverwijld terugbetalen aan ReumaNederland.

Aanwijzingen bij het aanvraagformulier

Het gehele formulier dient in het **Engels** te worden ingevuld. Het lettertype dat gebruikt dient te worden is **Verdana, 10 pts en regelafstand 1,0**. Er wordt tevens een samenvatting voor ervaringsdeskundigen in het Nederlands gevraagd.

De aangegeven kaders (en aantal woorden) per item dienen aangehouden te worden, waarbij ieder item dient te worden ingevuld. Indien bepaalde items niet van toepassing zijn dient dit expliciet vermeld te worden inclusief een argumentatie waarom dit niet van toepassing is.

1a. General information

Er kan slechts **één** hoofdaanvrager/projectleider zijn. Elders in de aanvraag moet het volledige projectteam opgegeven worden.

De projectleider is de persoon die de wetenschappelijke verantwoordelijkheid voor het project draagt. De projectleider is dus niet degene die het project uitvoert.

De projectleider dient een vaste aanstelling te hebben bij een Nederlandse onderzoeksinstituting. De projectleider behoort tot de vaste staf van het instituut waar het project zal worden uitgevoerd en dient ruime ervaring te hebben in onderzoek op het betreffende gebied. Nogmaals: een projectleider kan nooit financiering aanvragen voor een project dat door hem/haar wordt uitgevoerd. Een projectleider kan uiteraard voorkomen op de lijst van begeleiders die niet worden gefinancierd in het project.

De template voor de aanvullende projectinformatie is bedoeld voor uw eigen voorbereiding/administratie van de aanvraag. Deze file hoeft dus niet te worden ingediend bij ReumaNederland, maar vergemakkelijkt het 'offline' werken aan uw projectvoorstel.

1b. Study title

De onderzoekstitel bestaat uit maximaal 25 woorden.

1c. Project characteristics

Is this application a resubmission: doorhalen wat niet van toepassing is. Indien een project eerder ingediend is geweest bij ReumaNederland graag aangeven in welk jaar/welke jaren het project eerder is ingediend.

Als het project **eerder ingediend** is geweest bij ReumaNederland dient (per paragraaf) **duidelijk** te worden **aangegeven waar verbetering heeft plaatsgevonden**. Dit kan bijvoorbeeld door een andere letterkleur of arcering te gebruiken.

Projectvoorstellen die voor de tweede keer (of vaker) zijn afgewezen mogen alleen opnieuw worden ingediend indien hier in de afwijzingsbrief expliciet toestemming voor is gegeven door ReumaNederland. De toestemming is gebaseerd op een advies van de WAR.

Aanvragen die na herhaalde afwijzing zonder toestemming worden heringediend, worden na indiening onmiddellijk afgewezen. Het wijzigen van (enkele woorden in) de titel of de projectleider van de aanvraag, is geen excuus om onder de herindieningsvoorwaarde uit te komen.

Type of researcher: doorhalen wat niet van toepassing is. Indien geen post-doc of AiO wordt aangesteld, geef dan aan welk type personeel er wel wordt aangesteld.

Type of project: doorhalen wat niet van toepassing is. Er is slechts één projectcategorie mogelijk!

Duration in years: de duur van een project kan maximaal twee jaar bedragen. Aanvragen voor projecten met een duur van drie of vier jaar zijn alleen op uitnodiging toegestaan.

Expected starting date: doorhalen wat niet van toepassing is. Een project kan slechts op 3 momenten per jaar starten: 1 januari, 1 mei of 1 september. Daarnaast mag een project niet later dan 1 jaar na de deadline van de betreffende onderzoeksrunde starten.

De data voor de projectrondes in 2018 zijn:

- Fundamentele en fundamenteel-translatieele onderzoeksvoorstellen - deadline 20 april 2018 om 12 uur 's middags – het project kan beginnen op 1 januari 2019 of 1 mei 2019.
- Translatieel-klinische onderzoeksvoorstellen - deadline 8 juni 2017 om 12 uur 's middags – het project kan beginnen op 1 januari 2019 of 1 mei 2019

1d. Research on humans and/or animals

Research on humans: **Alleen van toepassing bij translatieel-klinisch onderzoek.** Doorhalen wat niet van toepassing is. Geef aan hoeveel patiënten en gezonde controles worden meegenomen in het onderzoek.

Het oordeel van de medisch ethische commissie dient voor de daadwerkelijke start van het project te zijn verkregen en een kopie van de goedkeuring dient aan ReumaNederland te worden opgestuurd. Indien geen toestemming wordt verkregen zal de financiering niet worden verleend. Bij het ontbreken van een kopie toestemming zullen, ook na honorering, geen facturen worden betaald.

Research on animals: **Alleen van toepassing bij fundamenteel en fundamenteel-translatieel onderzoek.** Doorhalen wat niet van toepassing is. Geef aan welke diersoort in welke aantallen gebruikt zal worden tijdens het onderzoek.

Bij de onderbouwing van het project moet duidelijk beschreven zijn waarom proefdieren noodzakelijk zijn. Er dient tevens te worden aangegeven of het gebruik van alternatieven is onderzocht. Zo ja, dan dient te worden beschreven waarom alternatieven niet mogelijk zijn. Zo nee, dan dient te worden uitgelegd waarom niet naar alternatieven is gekeken. Deze argumentatie kunt u kwijt in **sectie 2f en 2g** van de aanvraag.

Het oordeel van de dierexperimentele commissie dient voor de daadwerkelijke start van het project te zijn verkregen en een kopie van de goedkeuring aan ReumaNederland te worden opgestuurd. Indien geen toestemming wordt verkregen zal de financiering niet worden verleend. Bij het ontbreken van een kopie toestemming zullen, ook na honorering, geen facturen worden betaald.

1e. Structure and cooperation

Gebruik maximaal 500 woorden.

Geef hier aan hoe het project past binnen de onderzoekservaring van de projectleider. Geef daarnaast aan hoe het onderzoek is ingebed de onderzoeksstructuur van de afdeling/het instituut waar de projectleider werkzaam is, inclusief eventuele langlopende onderzoekslijnen van ReumaNederland. Geef tot slot ook aan welke voor het project relevante (internationale) samenwerkingsverbanden er zijn.

1f. Keywords

Geef 5 kernwoorden bij het onderzoeksvorstel.

1g. Scientific summary

Gebruik maximaal 1000 woorden op 2 pagina's A4. Figuren en tabellen zijn niet toegestaan!

De samenvatting heeft een wetenschappelijke opbouw (inleiding, hypothese, werkplan, verwachte resultaten en conclusies), waarbij daarnaast ook duidelijk moet worden a) hoe het voorstel in de state-of-the-art van het werkveld past b) waarom nou juist ReumaNederland dit onderzoek zou moeten financieren en c) wat de relevantie van het onderzoek is voor de eindgebruiker/de patiënt en hoe input van deze groep verwerkt is in het voorstel.

2a. Research proposal – hypothesis

Gebruik maximaal 150 woorden.

Geen bijzonderheden.

2b. Research proposal – background/theory/preparatory work

Gebruik maximaal 1000 woorden, inclusief tabellen en figuren.

Omvat de onderbouwing van het project en geeft een verslag van de voor het onderzoeksvoorstel relevante eigen voorstudies/gegevens.

2c. Research proposal – state of the art

Gebruik maximaal 500 woorden.

Geef aan wat de 'state of the art' is van het werkveld waarin het onderzoeksvoorstel valt. Geef aan wat het voorgestelde onderzoek toevoegt.

2d. Research proposal – workplan/methodology

Gebruik maximaal 1750 woorden, inclusief tabellen en figuren.

Geef de methoden en middelen aan waarmee de vraagstelling van het project zal worden beantwoord; graag ook een tijdschema vermelden. Geef een onderbouwing voor de verwachte duur van (delen van) het project. Geef bij klinisch onderzoek met name ook aan hoeveel tijd voor rekrutering van patiënten nodig is.

Indien er een proefdiermodel wordt gebruikt, moet worden aangegeven in sectie 2f en 2g waarom dit model wordt gebruikt en/of welke alternatieven er zijn.

2e. Research proposal - statistics/power calculation

Gebruik maximaal 200 woorden.

Geef de statistische onderbouwing en power-berekening van het voorgestelde werk.

2f. Research proposal – Animal models

Gebruik maximaal 500 woorden.

Indien van toepassing: maak duidelijk waarom voor het geplande onderzoek het gebruik van proefdieren noodzakelijk is.

2g. Research proposal – Alternatives for animal models

Gebruik maximaal 500 woorden.

Geef aan of het gebruik van alternatieven in plaats van het geplande diermodel is onderzocht. Zo ja, dan dient te worden beschreven waarom alternatieven niet mogelijk zijn. Zo nee, dan dient te worden uitgelegd waarom niet naar alternatieven is gekeken.

3a. Research proposal – patient participation
Gebruik maximaal 750 woorden.

Het is de bedoeling dat u patiënten(organisaties) zo goed mogelijk betreft bij het opstellen en/of uitvoeren van uw onderzoeksaanvraag. Met de vragen op het formulier wil ReumaNederland patiëntenparticipatie op welke wijze onderzoekers (de mening van) patiënten betrekken in de verschillende fasen van onderzoek. Voor actieve patiëntenparticipatie kan een bedrag worden opgenomen op de begroting, zie hiervoor pagina 6.

Voor de inventarisatie van patiëntenparticipatie is het van belang om eerst een aantal onderzoeksfases te identificeren. Deze zijn als volgt ingedeeld:

	Fase	Voorbeelden
1	Pre-phase (voortraject)	Onderzoeksonderwerp identificeren, prioriteiten stellen, onderzoeksvraag formuleren
2	Design (ontwerp)	Opzetten onderzoeksvoorstel, onderzoeksdesign beoordelen
3	Execution (uitvoering)	Voortgang monitoren (deelname stuurgroep), moderator tijdens een focus groep discussie
4	Analysis (analyse)	Interpreteren van resultaten vanuit patiëntenperspectief
5	Future perspectives & dissemination (afronding)	Onderzoek evalueren, resultaten verspreiden (e.g. d.m.v. presentaties of social media bij patiëntenorganisaties), resultaten implementeren, advies vervolgonderzoek

Daarnaast is het van belang om aan te geven op welk niveau er patiëntenparticipatie heeft plaatsgevonden. Hiervoor wordt de horizontale participatieladder gebruikt. Dit is een rangorde van patiëntenbetrokkenheid die de verschillende rollen van patiënten(organisaties) weergeeft en daarmee dus ook het niveau van patiëntenparticipatie. De rangorde loopt van 0, waarbij er geen participatie plaatsvindt tot 6, waarbij de patiënten(organisaties) als opdrachtgever functioneren.

Onderstaande tabel geeft een beschrijving per niveau:

	Niveau participatie	Uitleg
0	None	Er zijn geen patiënten(organisaties) betrokken bij het geplande onderzoek.
1	Research subject (proefpersoon)	Patiënten nemen deel aan onderzoek als proefpersoon. De patiënten hebben een passieve rol in het onderzoek.
2	Informant (informatieverstrekker)	De patiënten(organisaties) verstrekken informatie, al dan niet op verzoek. Dit levert geen wetenschappelijke kennis op, maar wel inzichten die gebruikt kunnen worden bij het verder opzetten en inrichten van onderzoek. De patiënten(organisaties) hebben een passieve rol. De onderzoeker maakt de agenda voor besluitvorming en beslist.
3	Advisor (adviseur)	De onderzoeker gaat actief op zoek naar de mening van patiënten(organisaties). Patiënten(organisaties) zijn actief betrokken en spelen een volwaardige rol in de ontwikkeling van onderzoek: ze krijgen de gelegenheid om problemen aan te dragen en oplossingen te formuleren. De onderzoeker kan in de uiteindelijke besluitvorming echter beargumenteerd van voorstellen en ideeën afwijken.

4	Reviewer (beoordelaar)	Als beoordelaar of referent kunnen de patiënten(organisaties) mede onderzoeksvoorstellen of subsidieaanvragen beoordelen of van commentaar voorzien in het besluitvormingsproces voorafgaand aan het indienen/tijdens het schrijven van een aanvraag voor ReumaNederland.
5	Research partner (mede-onderzoeker)	De onderzoeker en patiënten(organisaties) treden op als gelijkwaardige onderzoekspartners. De patiënten(organisaties) zijn samenwerkingspartners: er is gezamenlijke besluitvorming.
6	Driving force (opdrachtgever)	De patiënten(organisaties) bepalen het onderzoek, de onderzoeker ondersteunt en voert uit. De volledige regie ligt hier bij de patiënten(organisatie).

Geef in de tabel op het aanvraagformulier aan in welke onderzoeksfase (1-5) welk niveau van patiëntenparticipatie aanwezig was of gepland is (0-6). Voor elke fase moet er een score voor participatie opgegeven worden. Bij geen participatie moet de score 0 opgegeven worden. Voor onderzoeksfases 3-5 graag een verwachte score geven.

Na het invullen van de tabel moet worden toegelicht hoe patiënten(organisaties) worden betrokken in de verschillende fases van het onderzoek. Voorbeelden van gebruikte methodes om patiënten(organisaties) te betrekken bij het onderzoek zijn social media, patiëntenpanels, klankbordgroepen, 'patient research partners' en (informele) bijeenkomsten.

Indien er geen patiënten(organisaties) betrokken zijn in de verschillende fasen van het onderzoek, dan dient expliciet te worden aangegeven waarom dit niet gedaan wordt.

Geef daarnaast ook aan of en hoe de input van patiënten(organisaties) de opzet voor en het werkplan van de studie hebben veranderd ten opzichte van het initiële onderzoeks idee.

3b. Research proposal – relevance for society

Gebruik maximaal 750 woorden.

Waarom moet, vanuit de maatschappij bekeken, het voorgestelde onderzoek worden uitgevoerd en waarom is het onderwerp een onderbelicht gebied? Neem bij het beantwoorden van deze vraag aspecten mee als impact voor de patiënt, maatschappelijke last en de betekenis voor beleid (algemeen of dat van ReumaNederland). Bij **interventieonderzoek** moeten effectiviteit en eventuele kostenbesparende factoren van de behandeling worden aangegeven.

3c. Research proposal – expected outcome/'product'.

Gebruik maximaal 200 woorden.

Objects at the end of the study (objects)

a. Verwacht "product". Wat is het tastbare resultaat van dit onderzoek: kan hier een in de praktijk bruikbare interventie uitkomen, geeft de uitkomst een mogelijkheid tot preventie, wordt een nieuw diagnostisch of prognostisch hulpmiddel onderzocht? Geven de resultaten aanleiding voor een nieuwe vinding die ook voor het bedrijfsleven van waarde zou kunnen zijn? Bij fundamenteel onderzoek dient te worden aangegeven wat de verwachte volgende stap zal zijn.

b. Gepland vervolgonderzoek. Hier dient aangegeven te worden wat de mogelijkheden zijn voor vervolgonderzoek. Belangrijk zijn de mogelijke bevorderende en/of

belemmerende factoren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan financiële belemmeringen. Geef tevens aan of u of anderen al tijdens het onderzoek stappen kunnen ondernemen om op financiële belemmeringen te anticiperen of om het draagvlak te vergroten.

c. Implementatie of 'technology transfer'. Geef aan wat het praktische nut van het onderzoek is.

3c. Research proposal - planned ways of communicating results/dissemination

Gebruik maximaal 200 woorden.

Geef aan wat naar uw mening de PR-mogelijkheden van het onderzoek zijn.

De communicatiemiddelen die gekozen worden om een boodschap over te brengen, zijn afhankelijk van de mensen voor wie de uitkomst van het onderzoek (het "product") van belang is. Mogelijke communicatiemiddelen, geordend naar communicatiestrategieën, zijn:

- **Informerend:** wetenschappelijke publicaties, voordracht, (poster)presentaties, telefonisch contact, informeel overleg, workshop, studiedag, congres, persconferentie, interview, nieuwsbrief, factsheet, persbericht, e-mail, website, vak- en publieke tijdschriften, rapport, TV, radio, voorlichting- en mediacampagnes.
- **Educatief:** training van groepen (houding, gedrag, vaardigheden), workshop, schriftelijk instructief materiaal, supervisie/intervisie, kwaliteitscirkel.

4. Relevant publications.

Gebruik maximaal 1 pagina A4, 9 pts Verdana toegestaan.

In het voorstel geciteerde literatuur van zowel eigen als andere onderzoeksgroepen, waaruit de onderbouwing van het projectvoorstel blijkt. Relevante andere publicaties kunnen hier ook worden opgenomen. Reviews alleen voldoen niet.

Literatuurlijsten elders in het voorstel zijn niet toegestaan.